

Sygn. akt III KS 28/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Gierszon
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **L. P.**,
oskarżonego z art. 77 § 1 k.k.s,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2018 r.,
skargi wniesionej przez obrońcę oskarżonego w trybie art. 539a k.p.k. od wyroku
Sądu Okręgowego w T. z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt IX Ka [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę
Sądowi Okręgowemu w T. do ponownego rozpoznania
w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 7 grudnia 2017 r. (sygn. akt VIII K [...]) umorzono postępowanie wobec L. P. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości tego czynu (art. 17 § 1 pkt 3 k.k.s. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.). Na skutek rozpoznania apelacji na niekorzyść Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 24 lipca 2018 r. (sygn. akt IX Ka [...]) uchylił wyrok Sądu I instancji i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Od powyższego orzeczenia skargę w trybie art. 539a k.p.k. wniósł obrońca L. P., zarzucając przedmiotowemu wyrokowi „*obrazę przepisu art. 437 § 2 zdanie ostatnie k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez niezasadne uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie VIII K [...] zamiast utrzymania zaskarżonego wyroku w mocy, w sytuacji, gdy nie ma potrzeby przeprowadzenia przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji w całości, a nadto nie zostało wykazane przez sąd odwoławczy, że zachodzą podstawy do skazania oskarżonego przed tym sądem.*”

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w T. i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu II instancji powodem uchylenia wyroku Sądu I instancji był brak analizy stopnia społecznej szkodliwości w perspektywie wszystkich przesłanek zawartych w art. 115 § 2 k.k. (zapewne chodziło o art. 53 § 7 k.k.s. – dop. SN), i poprzestanie na ocenie zachowania sprawcy wyłącznie przez pryzmat jego motywacji.

Istotą skargi, o której mowa w rozdziale 55a k.p.k. jest tylko i wyłącznie następca decyzja Sądu odwoławczego o uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Jej przedmiotem nie jest natomiast poprawność oceny zarzutów apelacyjnych dokonana przez Sąd odwoławczy. Przekonuje o tym treść art. 539a § 3 k.p.k., który stanowi, że skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Przedmiotem postępowania zainicjowanego skargą z art. 539a § 3 k.p.k. jest ustalenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania wyroku kasatoryjnego wskazanymi w art. 437 § 2 k.p.k. oraz czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia: 6 marca 2018 r., sygn. akt V KS 3/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2018 r., sygn. akt II KS 5/18; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt II KS 3/17). Zgodzić należy się

także z twierdzeniem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w tezie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r. (I KZP 10/18), iż „możliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius* określona w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1 - 3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k.”

Na kanwie niniejszej sprawy oznacza to, że by uzasadnić orzeczenie kasatoryjne, Sąd Okręgowy w T. winien wykazać, że uwzględnienie w ocenie stopnia społecznej szkodliwości wszystkich wymienionych w art. 53 § 7 k.k.s. czynników wykluczyłoby możliwość uznania tego stopnia za znikomy, a tym samym uprawdopodobniło możliwość wydania w sprawie wyroku skazującego, co z kolei, w związku z treścią art 454 k.p.k. czyniłoby niemożliwym orzeczenie reformatoryjne Sądu II instancji.

W sprawie niniejszej uzasadnienie wskazuje jedynie na mankamenty oceny owego stopnia dokonanej przez Sąd I instancji, bez jakiegokolwiek konkluzji uzasadniającej przekonanie, że Sąd odwoławczy odrzuca możliwość przyjęcia znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu zarzuconego oskarżonemu.

Wobec powyższego, stwierdzając zasadność zarzutu podniesionego w skardze, należało uchylić wyrok Sądu II instancji i przekazać mu sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.